

“MEDYA VE KÜLTÜR AKTARIMI”

AK PARTİ

“MEDYA VE KÜLTÜR AKTARIMI” ÇALIŞTAY RAPORU

Medyanın sosyal işlevleri arasında kültür aktarımı da sayılabilir, kültür toplumların devamlılığını sağlayan sosyal olgulardan bir tanesidir. Birey ve toplum karşılıklı olarak birbirini etkiler ve birbiri üzerinden devamlılığını sağlar. Birey toplumun kültüründen pay almaktadır ve sosyal mirası taşıyan bir eleman olarak da birey toplumun devamlılığını sağlamaktadır. Kültür aktarımı toplumun birçok enstrümanı tarafından aktarılırken günümüzde bu; Aile, Eğitim Kurumları ve Medya üçlüsü arasında ağırlıklı olarak paylaşılmaktadır. Yazılı ve görsel medya, sosyal medyanın günlük yaşamdaki aktif rolleri, ister istemez toplumun yaşam dinamiklerini çok kolay etkileyebilir hale getirmiştir. Böylelikle içinde yaşanılan toplumun kültürel algısı da aynı doğrultuda bir etkilenme içerisine girmiştir.

Ülkemizde bir taraftan kendine has bir medya kültürü gelişirken, diğer taraftan da başka milletlerin kültürel kodları herhangi bir süzgeçten geçirilmeden milli kültürümüzü etkileyebilmektedir. Türkiye’de ilk olarak ulusal sinema ile başlayan; kitle iletişim araçlarının Türk kültürü üzerine olan etkileri, zamanla kendi sinema ve televizyon kültürünün oluşması ile daha da etkinlik kazanmıştır. Televizyon tüm evlere rahatlıkla giren en önemli kitle iletişim aracı olması nedeniyle, kültürel değerleri etkilemesi açısından büyük bir önem arz etmektedir. Batıda toplum mühendisliğinin en önemli araçlarından biri olan televizyonun etkileri yeterince iyi anlaşılammıştır. Daha çok ‘reyting’ kaygısı ile biçimlenen televizyon programları; toplumun kültürel değerleri, ortak milli kültürü ve aile yaşantısını anlamaktan çok uzak bulunmaktadır. İnsanları bilinçlendirme görevinin kendisinde olmadığı; televizyon kanal yöneticilerinin çoğu tarafından ifade edilmektedir. Ancak aile değerleriyle birlikte birçok kültürel değer de olumsuz etkiye maruz kalabilmektedir.

Televizyon ve geniş kapsamda medyanın insanlara kültür aktarımı ve çocukları eğitmek gibi bir görevi olmadığı gerek medya temsilcileri, gerek maruz kalanlar tarafından kabul edilmesine rağmen mevcut durum bunun tersini bizlere göstermektedir. Ancak sorumlu bir medya anlayışının gelişmesi medya ile gündeme gelen birçok sorunun da kendiliğinden çözülmesini kolaylaştıracaktır.

Adalet ve Kalkınma Partisi

Söğütözü Caddesi No:6 06520 Söğütözü / ANKARA

Tel: 0 312 204 53 24 Faks: 0 312 204 50 36

www.akparti.org.tr

GENEL MERKEZ

Bu çerçevede Ak Parti Genel Merkez Kadın Kolları tarafından; 04.05.2016 tarihinde Ak Parti Genel Merkezde düzenlenen ‘Medya ve Kültür Aktarımı’ konulu çalıştayda katılımcıların birlikte yaptıkları görüş beyanı ve istişareleri ile sonuç bildirgesi oluşturulmuştur.

SONUÇ BİLDİRGESİ

-Sinema filmi ve dizi filmlerde içeriği belirlemenin temel aracı olan senaryo büyük önem arz etmektedir. Milli, manevi ve ahlaki değerlerimize duyarlı içerikler oluşturulması adına senarist yetiştirmeye kaynak ayrılmalıdır. Özel üniversitelerde bir senelik yüksek lisans programları açılmalıdır. Ayrıca çocuk programı içeriği konusunda “**Çocuk Senaryo Akademisi**” kurulmalıdır. Sivil toplum kuruluşları da bu konuda öncü olmalı ve senarist yetiştirilmesinin desteklenmesine yönelik çalışmalar yapmalıdır.

-Çocuk programcılığı alanı başta olmak üzere; yetkin senarist ve diğer içerik üretim aşamalarında çalışacak insan kaynağı yetiştirilmelidir. İletişim fakültesi mezunlarının belirli alanlarda uzmanlaşabileceği medya akademileri yaygınlaştırılmalı ve içerik sektörün ihtiyaçları ile yönlendirilmelidir

-Çocukların ve ebeveynlerin medyanın olumsuz etkilerine karşı korunmalarını kolaylaştırmak adına hem çocuklara hem de ebeveynlere yönelik; iletişim fakültesi mezunu profesyoneller tarafından “**Medya Okur –Yazarlığı Eğitimi**” verilmelidir.

-Medyanın olumsuz içeriklerinden en çok etkilenen kesimin çocuklar olduğu gerçeğinden yola çıkarak, çocuk içerik üretimlerinde yapımcılar desteklenmelidir. Yapımcılara vergi avantajı sağlanmalıdır. Özellikle telif hakkı olan marka, karakter yaratan işlere de özel avantaj ve uluslararası ortak yapımlara teşvikler sağlanmalıdır.

-‘Ebeveyn Rehberlik Konseyi’ benzeri sivil inisiyatifler beynelmilel değerlerde medya sektöründe belirleyici olmaktadır. Ülkemizde de benzeri örgütler; kapsamlı ve belirleyici bir oluşuma dönüşmeli, kamu yayıncısı olarak TRT de paydaşlardan sadece biri olmalıdır. TVYD, TİAK, RVD, TRT gibi kurum ve kuruluşlarla birlikte farklı sivil inisiyatifler de bu oluşumlara öncülük yapmalıdırlar.

AK PARTİ

-RTÜK'ün de paydaşı olacağı, diğer paydaşların da tüm sektörü kucaklayacak şekilde belirleneceği bir 'Çocuk ve Medya' enstitüsü kurularak; medya araştırmaları, özellikle de çocuk ve medya ilişkisi araştırmalarına yönelik zemin ve kaynak oluşturulmalıdır.

-Milli, manevi ve tarihi değerlerimizi yansıtan dönem yapımlarının uygun fiyata kiralayabileceği dönem platoları kurulmalı ve teşvik edilmelidir. Plato yönetim ve danışma kurulu, projelerden desteklenecek olanları seçmelidir. Platolar TRT'nin yönetiminde olmamalı, TRT sadece paydaşlardan biri olmalı ve plato yönetiminde etkin işlev görmelidir. TRT bu platonun kuruluşunda tetikleyici ve öncü rol almalıdır.

-Televizyon programlarında, içeriğin ne olduğu, hangi mecralarda dağıldığı belirlenmelidir. Özel televizyonların açılması ile birlikte etik kurallardan ziyade ekonomik kaygıların ön plana çıktığı bir vakıadır. İçerik belirlemede devletin politikaları olmalıdır ancak sivil toplum kuruluşları tarafından içerikler belirlenmeli ve yönlendirilmelidir. Devlet teşviklerle olumlu içerikleri desteklemelidir.

-İçerik konusunda sivil toplum kuruluşlarınca denetim gerçekleştirilmeli; etki ve yaptırım mekanizmaları oluşturulmalıdır. Medya eleştirisi konusunda tüm sorumluluğu RTÜK'e yüklemek yerine, gerektiğinde sivil ve güçlü tepkilerin verilmesi sağlanmalıdır.

-Türkiye'de içeriği belirlemede reyting sistemi etkilidir. Reyting sisteminin tarafsız ve dışardan olumsuz müdahalelere fırsat vermeyecek biçimde tanımlanması ile doğru ve sağlıklı reyting ölçüm sonuçları ortaya çıkacaktır. Bu hususta da gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

-Medya konusunda makro ve mikro kültür politikaları belirlenmelidir. Makro politikaların ardından; nasıl bir toplum, nasıl bir aile yapısı ve nasıl bir ahlak anlayışı benimseneceği gibi konularda stratejiler gerekli kamu kuruluşlarınca belirlenmeli ve bu politikaların yaygınlaştırılması hususunda sivil toplum kuruluşlarından destek alınmalıdır.

Adalet ve Kalkınma Partisi

Söğütözü Caddesi No:6 06520 Söğütözü / ANKARA

Tel: 0 312 204 53 24 Faks: 0 312 204 50 36

www.akparti.org.tr

GENEL MERKEZ

AK PARTİ

-Program içeriklerinin belirlenmesindeki paydaş unsurlardan biri olan yapımcıların sıkıntılarını dile getirmesini sağlayacak platformlar oluşturulmalıdır. Yüksek kaliteli milli içeriklere yer veren yapımcılar desteklenmelidir. Arap ülkeleri, Balkanlar, Türk Cumhuriyetleri, Avrupa ve Amerika'ya yerli yapımların ihracının artmasıyla birlikte; yurt dışındaki 'Türkiye İmajı' nın da tanıtımı önem kazanmıştır. Kültürel ve milli değerlerimizin doğru tanıtılması sağlanmalıdır.

-Kanal yöneticileri içerik belirlemede etkin rol oynamaktadırlar. Reklamdan fazla pay almak adına fazlasıyla uzun olan dizi süreleri, kaliteli yapımların oluşturulmasının önünde önemli bir engel oluşturmaktadır. Dizi sürelerinin makul sınırlara çekilerek kaliteli yapımların ortaya çıkması sağlanmalıdır.

-Dizi sürelerinin uzun olması gibi çeşitli problemler sektör çalışanlarını ve oyuncularını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu hususta düzenlemeler getirilmesi zorunluluk halini almıştır.

-Medyada kültür aktarımının canlı vasıtaları olan oyuncuların, sadece teknik değil, etik ve kültürel değerler eğitimi de alması desteklenmelidir. Devlet desteğiyle bir sahne sanatları merkezi oluşturularak, dünya çapında bu konuda önde gelen kuruluşlarla birlikte ortak bir müfredat belirlenmelidir. Yetenekli gençler tespit edilerek, hem teknik hem de etik değerlerle donatılmış oyuncuların yetiştirilmesi sağlanmalıdır. Üniversite konservatuarlarında eğitim gören öğrencilere ise, özgüven ve teknik oyunculuk eğitimleri yanı sıra, örnek insan olma yolunda ahlaki destek niteliğinde eğitim programları yapılmalıdır.

- Kapsamlı bir "**Medya Eylem Planı**" na ihtiyaç olduğu açıktır. Belirlenecek kültür politikalarına ilave olarak; milli, manevi, ahlaki ve tarihi değerlerimizi önceleyen bir eylem planı çerçevesinde, örnek teşkil edecek yapımlar desteklenmelidir. Böylelikle, kalitesiz içeriğe sahip yapımların gerekçesi olarak ileri sürülen "toplum istiyor" gibi dayanaktan yoksun bir gerekçe yerine; kaliteli ve başarılı içeriklere sahip yapımlara da fırsat verilebilir. Bu bağlamda, Kültür Bakanlığı'nın sinema desteklerine ve desteklediği içeriklere yaklaşımı da gözden geçirilmelidir.

Adalet ve Kalkınma Partisi

Söğütözü Caddesi No:6 06520 Söğütözü / ANKARA

Tel: 0 312 204 53 24 Faks: 0 312 204 50 36

www.akparti.org.tr

GENEL MERKEZ

-Güvenlik, eğitim, ortak değerler ve yaratıcılık gibi stratejik konularda öne çıkarılması istenen temalara ilişkin projeler çalışılmalı ve teşvik edilmeli. Bu yapımlarda özellikle çocuk ve gençlerin özdeşleşeceği rol modeller tasarlanmalıdır.

-Medyanın aile kurumu, çocuk ve kadın üzerindeki etkileri konusunda yapılacak araştırmalara fonlar oluşturulmalı. Özellikle konvansiyonel medyadan online/interaktif dijital alana kayma olgusunun etkileri araştırılmalıdır.

-Çocukların annelerinin izlediği programları izlediği gerçeğinden yola çıkarak devlet kurumlarının ve STK'ların işbirliğiyle bir kadın örgütlenmesi başlatılmalıdır. "Anneler ekranı süpürmeli/temizlemeli" şeklinde bir sloganla yola çıkılarak, ebeveynlerin, toplumun ve içerik üreticilerinin farkındalığı artırılmalı ve kaliteli yapımların sunulmasında baskı unsuru oluşturulmalıdır.

- Sorumlu reklam uygulaması teşvik edilmelidir. Reklam konusunda yetkili kurumlar arasında koordinasyon eksikliği gerçeğinden yola çıkarak acilen kurumlar arası koordinasyon sağlanmalı ve reklamlarla ilgili yetkiler bir çatı altında toplanmalıdır. Kanalların maddi kaynağı olan reklamların süreleri makul sınırlara çekilmelidir. Reklamlar bir saatlik yayın süresinin % 20'sini geçmemelidir.

Raporun içeriği katılımcıların beyanları doğrultusunda deşifrelerin çözümü ile hazırlanmıştır.